

MIESIĘCZNIK SAMORZĄDOWY

GAZETA

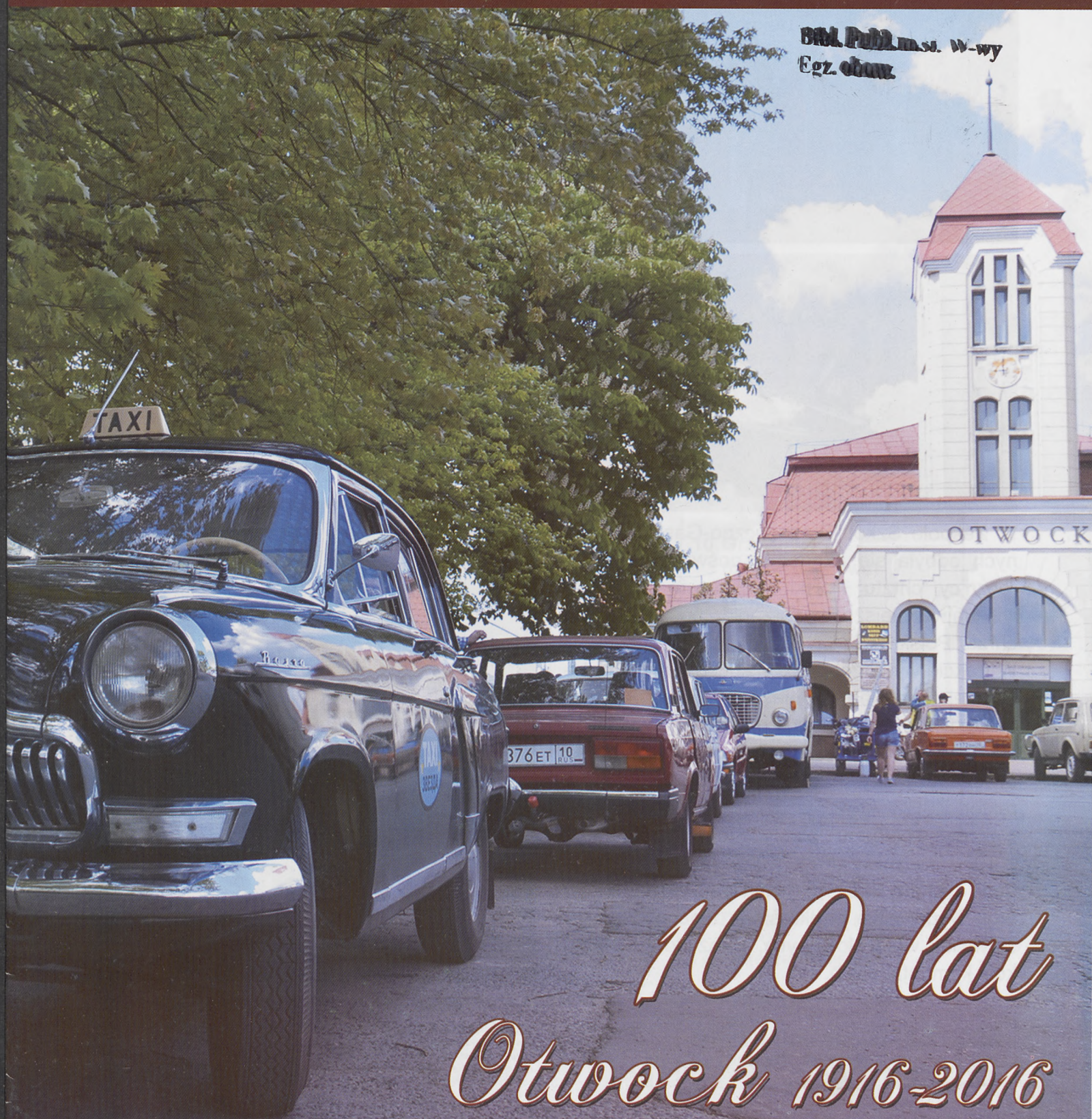
otwocka

WYDANIE SPECJALNE

Rok XXV ■ nr 5 (277) maj
gazeta bezpłatna ■ ISSN 1234-0545

2016

BWA. Publik. m.st. w-wy
Egz. obow.

*100 lat
Otwock 1916-2016*

1050. rocznica chrztu Polski

Z okazji 1050. rocznicy chrztu Polski uczniowie Zespołu Szkół Ekonomiczno-Gastronomicznych przygotowali akademię poświęconą temu wydarzeniu

W Zespole Szkół Ekonomiczno-Gastronomicznych odbyła się akademia poświęcona 1050. rocznicy chrztu Polski. Uczniowie przedstawili najważniejsze wydarzenia, poczynając od chrztu Polski w 966 r. aż do czasów obecnych. W trakcie wydarzenia chór szkolny zaprezentował najstarszą polską pieśń religijną – Bogurodzicę. Dla wszystkich zgromadzonych wystąpiła także absolwentka szkoły, która zaprezentowała utwór muzyczny „Ave Maria”. Po akademii dyrektor ZSEG Apolonia Żołądek wyłoniła zwycięzców konkursu plastycznego związanego z 1050. rocznicą chrztu Polski. Laureaci otrzymali dyplomy oraz pamiątkowe książki. Wagę tego wydarzenia podkreślała obecność przedstawicieli władz lokalnych, księży oraz związków kombatanckich.

Wydawca: Urząd Miasta Otwocka
Redakcja: ul. Krucza 5, 05-400 Otwock, tel. 22 788 04 02, fax: 22 779 42 25, e-mail: gazetaotwocka@otwock.pl
Redaktor naczelny: Marcin Gawrylik
Druk i oprawa: Poligrafia GREG, Otwock-Świerk

Diamantowy jubileusz Sławy Przybylskiej

Obchody Święta Trzeciego Maja

Otwock świętował 225. rocznicę uchwalenia Konstytucji 3 Maja

Obchody Święta Narodowego Trzeciego Maja rozpoczęto od mszy świętej odprawionej w intencji ojczyzny w kościele parafialnym pw. św. Wincentego à Paulo. Następnie uczestnicy przemaszewali przed obelisk Marszałka Józefa Piłsudskiego, gdzie prezydent Zbigniew Szczepaniak, przewodniczący rady miasta Jarosław Margielski i starosta otwocki Mirosław Pszonka wygłosili okolicznościowe przemówienia. Była też salwa honorowa Bractwa Strzelców Kurkowych „Lechity” i apel pamięci w wykonaniu strzelców JS 1019 „Strzelec”. Tradycyjnie przedstawiciele władz samorządowych, kombatanów, organizacji społecznych, politycznych, związkowych i placówek kulturalno-oświatowych

złożyli wieńce przed obeliskiem Marszałka Piłsudskiego. Na zakończenie zebrani wysłuchali krótkiego koncertu w wykonaniu orkiestry dętej „Gloria”. Kolejną część uroczystości odbyła się w Parku Miejskim, gdzie młodzież z klas mundurowych Zespołu Szkół Ekonomiczno-Gastronomicznych w Otwocku i Zespołu Szkół w Karczewie złożyła przysiężenie strzeleckie na sztandar strzelców JS 1019 „Strzelec” OSW im. Żołnierzy AK IV Rejonu „Fromczyn”. Odbył się także pokaz umiejętności samoobrony i walki wręcz strzelców jednostki strzeleckiej 1019 Otwock. Bractwo Strzelców Kurkowych „Lechity” zorganizowało natomiast zawody w strzelaniu z wiatrówek.

ludziom swoim talentem i umiejętnościami. Mówi, że nie popularność w życiu sprawia jej radość, a poczucie uczestnictwa w sztafecie pokoleń artystów tworzących małe cegiełki życia duchowego, a sama piosenka jest potrzebą codzienności. Sława Przybylska jest jedną z największych gwiazd polskiej i zagranicznej estrady. Z okazji diamentowego jubileuszu pracy artystycznej w Teatrze Rampa w Warszawie odbył się jubileuszowy koncert z udziałem Sławy Przybylskiej, która zaprezentowała 26 utworów. Wielbiciele, przyjaciele i członkowie Komitetu Honorowego Obchodów Roku Jubileuszowego składali Sławie Przybylskiej życzenia i gratulacje. W imieniu Samorządu Miasta Otwocka i mieszkańców Otwocka życzenia kolejnych lat aktywności zawodowej, wspaniałych koncertów jubileuszowych i wszelkiej pomyślności złożyła jubilatce wiceprezydent Agnieszka Wilczek.

Gwiazda polskiej i zagranicznej estrady, mistrzyni repertuaru oraz melodyjnej i zarazem romantycznej piosenki, mieszkanka Otwocka – Sława Przybylska obchodzi w tym roku jubileusz 60-lecia pracy artystycznej

Świętej Pamięci Prezydent RP Lech Kaczyński napisał w liście do Sławy Przybylskiej, że jest mistrzynią poetyckiego repertuaru. Jerzy Waldorf powiedział, że to Edith Piaf. Inni mówili też o Sławie jako o polskiej Juliette Greco. Przez 60 lat pracy artystycznej Sława Przybylska występowała w ponad 40 krajach, uczestniczyła w wielu festiwalach w Polsce i Europie. Zaśpiewała ponad 2000 piosenek. Na pytanie, czy jest człowiekiem sukcesu, Sława Przybylska odpowiedziała w jednym z wywiadów, że sukcesem są wszystkie lata, gdy mogła służyć

Wydział Inwestycji Urzędu Miasta Otwocka nadzoruje realizację kolejnych 19 projektów dróg gminnych na terenie Otwocka. Wykonywane są projekty budowy ulic:

1. Jodłowa (projekt i budowa)
2. Kukułcza (projekt i budowa)
3. Krakowska (projekt i budowa)
4. Olszowa wraz z chodnikami (projekt i budowa)
5. Pogodna - od ul. Tuwima do ul. Otwockiej (projekt i budowa)
6. Pogodna - od ul. Otwockiej do ul. Kolorowej (projekt i budowa)
7. Poznańska (projekt i budowa)
8. Wileńska (projekt i budowa)
9. Żurawia (projekt i budowa)
10. Grzybowa (projekt i budowa)
11. Mała (projekt i budowa)
12. Różana (projekt i budowa)
13. Sobieskiego (projekt i budowa)
14. Sputników (projekt i budowa)
15. Wrońskiego (projekt i budowa)
16. Zielna (projekt i budowa)
17. Ziółowa (projekt)
18. Żabia (projekt i budowa)
19. Projektowana (projekt i budowa)

Skład: Olga Saracen
Zespół redakcyjny: Michał Retman
Materiałów niezamówionych redakcja nie zwraca, zastrzega sobie prawo do skrótów, adiacji i zmian tytułów. Redakcja nie odpowiada za treść reklam, materiałów literackich, listów i ogłoszeń. Listy czytelników drukowane są w wersji oryginalnej. Nie drukujemy anonimów.

Prezydent proponuje siedem nowych planów

Prezydent Miasta Otwocka w marcu br. opracował i przedstawił Radzie Miasta Otwocka siedem projektów uchwał w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. Projekty uchwał będą teraz zaopiniowane przez Komisję Ochrony Środowiska i Urbanistyki. Podjęcie uchwał umożliwi rozpoczęcie procedury utworzenia następujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego:

Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego miasta Otwocka pod nazwą „Emilii Plater”

Obejmuje teren ograniczony ul. Emilii Plater, północno-wschodnią granicą działki nr 16/5 w obr. 93, ul. Samorządową, Czaplickiego, Warszawską, Dłuskiego, Reymonta, Grunwaldzką w Otwocku.

Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego miasta Otwocka pod nazwą „PKP I”

Obejmuje teren ograniczony ul. Bagatela, Majową, Słowackiego, Reymonta, Dłuskiego, Warszawską, terenem PKP, Rzemieśniczą, Kołłątają, Świderską, Sobieskiego, Kosmiczną, Zielną, Sołtana, Komunardów, Mazowiecką, Mickiewicza, terenem PKP, Jana Pawła II, południowo-wschodnią granicą działek nr 61/1 i 61/2 w obr. 101 w Otwocku.

Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego miasta Otwocka pod nazwą „PKP II A”

Obejmuje teren ograniczony: północnym skrajem ul. Czaplickiego, zachodnią częścią ul. Kościuszki, północną częścią ul. Leśnej, południowym skrajem ul. Inwalidów Wojennych, północną częścią ul. Szlacheckiej, wschodnią częścią ul. Cybulskiego, przecina tereny PKP,

wschodnią częścią ul. Pułaskiego, północnym skrajem ul. Jaremy, północnym skrajem ul. Ślusarskiego, zachodnią częścią ul. Karczewskiej, północną częścią ul. Hożej, północną częścią ul. Poniatowskiego, północnym skrajem ul. Kruczej, przecina tereny PKP do skrzyżowania ul. Warszawskiej z ul. Wrońskiego oraz wschodnią częścią ul. Warszawskiej.

Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego miasta Otwocka pod nazwą „PKP II B”

Obejmuje teren ograniczony: wschodnią stroną ul. Hipolita Cybulskiego do ulicy Bolesława Prusa, następnie północną stroną ul. Bolesława Prusa do ul. Józefa Piłsudskiego, następnie zachodnią stroną ul. Józefa Piłsudskiego do ul. Jana Kurnakowicza, następnie północną stroną ul. Jana Kurnakowicza do ul. Zygmunta Krasińskiego, następnie wschodnią stroną ul. Zygmunta Krasińskiego do ul. Ludwika Zamenhofa, następnie północną stroną ul. Ludwika Zamenhofa do ul. Gabriela Narutowicza, następnie wschodnią stroną ul. Gabriela Narutowicza do ul. Kubusia Puchatka, następnie północną stroną ul. Kubusia Puchatka do ulicy Podgórskiej, następnie wschodnią stroną ul. Podgórskiej do granicy miasta Otwo-

cka, następnie granicą miasta Otwocka przez pas terenów kolejowych oraz granicą miasta Otwocka do ul. Jana Skrzyneckiego, następnie południową stroną ul. Jana Skrzyneckiego do ul. Józefa Poniatowskiego, następnie południową stroną ul. Józefa Poniatowskiego do ul. Kazimierza Pułaskiego, następnie wschodnią stroną ul. Kazimierza Pułaskiego przez pas terenów kolejowych do wschodniej strony ul. Hipolita Cybulskiego.

Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego miasta Otwocka pod nazwą „Nowa Samorządowa”

Obejmuje teren pomiędzy ul.: Żeromskiego, Inwalidów Wojennych, Leśną, Kościuszki, Samorządową do zachodniej granicy działki 16/14 oraz 41w obr. 93, następnie północną krawędzią ul. Goldflama, potem północną granicą działki 40 w obr. 93, następnie zachodnią i północną granicą działki 18 w obr. 93, przez ul. Moniuszki, następnie fragmentem zachodniej granicy działki 46 w obr. 55, a potem północną granicą działki 45/2 w obr. 55, następnie zachodnią krawędzią ul. Lelewela, przez ul. Lelewela, następnie północną granicą działki 32/1 oraz 32/2 w obr. 55 przez ul. Konarskiego do zachodniej granicy

działki 46/6 w obr. 56, następnie północną granicą działki 37 w obr. 56, potem po wschodniej granicy działki 37, 38/5 oraz 38/6 w obr. 56 do granicy działki 39/4 obr. 56, następnie wschodnią granicą działki 39/4 i 41 w obr. 56 do skrzyżowania ul. Samorządowej z ul. Żeromskiego w Otwocku.

Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego miasta Otwocka pod nazwą „Obręb 32” dla obszaru położonego w południowo-zachodniej części miasta Otwocka w obrębie 32

Obszar opracowania planu miejscowego: od strony zachodniej – zachodnim skrajem ul. Kraszewskiego, od strony północnej – północnym skrajem ul. Kuklińskiego łączącej ul. Kraszewskiego z ul. Generalską, od strony wschodniej – zachodnim skrajem ul. Generalskiej, od strony południowej – granicą administracyjną miasta Otwocka.

Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego miasta Otwocka pod nazwą „Karczewska”

Granica opracowania biegnie od skrzyżowania ul. Batorego i Wiejskiej, ul. Batorego na wschód do ul. Karczewskiej. Zachodnim skrajem ul. Karczewskiej do granicy miasta z Karczewem. Granicą miasta do wschodniego skraju osiedla „Ługi”, wschodnim skrajem osiedla zabudowy wielorodzinnej Ługi do granicy obrębu 29. Następnie zachodnią granicą obrębu 29 i zachodnim skrajem ul. Ługi i ul. Wiejskiej do skrzyżowania z ul. Batorego. ■

Porozumienie Partnerskie gmin

Gminy Otwock, Józefów, Halinów, Karczew, Sulejówek i Wiązowna podpisały porozumienie „Wyberzmy rower – Partnerstwo dla rozwoju komunikacji niskoemisyjnej WOF”

Wspólne starania o sfinansowanie w ramach Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych Warszawskiego Obszaru Funkcjonalnego (ZIT WOF), Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego na lata 2014–2020 budowy 70 km ścieżek rowerowych daje nam szansę na dofinansowanie w 80% inwestycji szacowanej na 13 mln zł. Inwestycja we wszystkich gminach szacowana jest na kwotę 70 mln zł.

W ramach tego projektu realizowane będą ścieżki rowerowe wzdłuż ulic: Kraszewskiego, Cza-

plickiego, Samorządowej, Przewoskiej, Armii Krajowej, Tatrzańskiej, Narutowicza w dalszym etapie Reymonta, Turystycznej. Liderem projektu jest gmina Józefów. W poszczególnych gminach planowana jest budowa ścieżek o długości:

- Józefów – 11,6 km
- Halinów – 15 km
- Karczew – 5,5 km
- Otwock – 16 km
- Sulejówek – 12,86 km
- Wiązowna – 10,3 km

Realizacja projektu przewidziana jest na lata 2016–2017. ■

Wiosenne równanie dróg

Mając na celu zwiększenie bezpieczeństwa uczestników ruchu drogowego, Miasto Otwock przystąpiło do kolejnego etapu wyrównywania dróg gruntowych. Obecnie dobiegają końca prace w rejonie śródmieścia oraz rozpoczyna się równanie

dróg w Wólce Młądzkiej. Za realizację zadań odpowiada wyłoniona w przetargu firma TOMIRAF. Nadzór nad pracami prowadzi Wydział Gospodarki Komunalnej Urzędu Miasta Otwocka. ■

Otwock dba o sportowców!

Prezydent Miasta Otwocka na podstawie opinii Komisji Stypendialnej przyznał 42 stypendia sportowe na okres od 1 stycznia 2016 r. do 30 czerwca 2016 r. Wśród stypendystów znalazło się 14 osób z sekcji piłki nożnej, 10 lekkoatletów, cztery osoby z sekcji podnoszenia

ciężarów, po pięć osób z sekcji karate i tenisa stołowego oraz po jednej osobie z sekcji boksu i kolarstwa.

W sumie w pierwszym półroczu z budżetu miasta na wsparcie dla sportowców przekazana zostanie kwota 120 300 zł. Stypendystom gratulujemy, głęboko wierząc, że zaproponowane kwoty wsparcia pomogą w osiągnięciu coraz lepszych wyników sportowych. ■

UWAGA! 9–28 maja 2016 r. – szczepienie lisów przeciwko wścieklźnie

Mazowiecki Wojewódzki Lekarz Weterynarii ogłasza, że w dniach od 9 maja do 28 maja 2016 r. planowane jest przeprowadzenie akcji szczepienia doustnego lisów wolno żyjących przeciwko wścieklźnie na terenie województwa mazowieckiego, w tym na terenie powiatu otwockiego.

Prosimy o zapoznanie się z informacjami o akcji przekazanymi przez Mazowieckiego Wojewódzkiego Lekarza Weterynarii oraz wskazówkami w przypadku zetknięcia się zwierząt domowych ze szczepionką.

Zgłoś azbest do utylizacji

Do końca września będzie realizowany IV etap programu „Usuwanie i unieszkodliwianie azbestu z nieruchomości na terenie Miasta Otwocka”. Przypomnijmy, że zadanie polega na odebraniu wraz z załadunkiem z miejsca tymczasowego składowania (bez demontażu), transporcie oraz unieszkodliwieniu odpadów zawierających azbest w ilości 89,45 mg z nieruchomości na terenie Otwocka

Miasto Otwock wyłoniło już wykonawcę zadania – firmę ALBAKOM. Do tegorocznej edycji programu zgłosiło się już 21 uczestników.

Osoby, które chcą uczestniczyć w programie powinny złożyć do Urzędu Miasta Otwocka następujące dokumenty:

- „Informację o wyrobach zawierających azbest i miejscu ich wykorzystywania” sporządzoną zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Gospodarki z dnia 13 grudnia 2010 r. w sprawie wymagań w zakresie wykorzystania i przemieszczania azbestu oraz wykorzystania i oczyszczania instalacji lub urządzeń, w których był lub jest wykorzystywany azbest (Dz.U. nr 8 poz. 31 z 2011 r.),
- oświadczenie o chęci uczestnictwa w Programie Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie dotyczącym działań z zakresu usuwania i unieszkodliwiania azbestu na terenie województwa mazowieckiego,
- oświadczenie, że właściciel nieruchomości zamierza w 2014 r. demontować dach z płyt azbestowo-cementowych i pokryje koszty nowe-

go dachu z własnych środków oraz że jest osobą fizyczną nieprowadzącą działalności gospodarczej na nieruchomości lub

- oświadczenie, kiedy azbest został zdemontowany i złożony na nieruchomości oraz iż właściciel nieruchomości, na której znajduje się azbest, jest osobą fizyczną nieprowadzącą działalności gospodarczej,
- kopię zgłoszenia robót związanych z demontażem płyt azbestowo-cementowych dla budownictwa oraz montażem nowego pokrycia dachowego w Wydziale Architektury i Budownictwa Starostwa Powiatowego w Otwocku (Otwock, ul. Komunardów 10).

Druki Oświadczeń oraz „Informacji o wyrobach zawierających azbest i miejscu ich wykorzystywania” są dostępne w Urzędzie Miasta Otwocka w Wydziale Ochrony Środowiska, bud. C, pok. 4, gdzie zainteresowani otrzymają także pełne informacje na temat programu. Tel. (22) 779 20 01, wew. 171, e-mail: środowisko@otwock.pl

W 2015 r. w ramach realizacji programu odebrano ponad 50 ton azbestu z 33 nieruchomości.

Orlen wróci na ul. Poniatowskiego?

Na wniosek Polskiego Koncernu Naftowego Orlen SA Prezydent Miasta Otwocka prowadzi postępowanie w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach na realizację zadania pn. „Budowa stacji paliw i gazu wraz z towarzyszącą infrastrukturą”

Inwestycja miałaby być zrealizowana na działkach o nr. ewidencyjnym 24/2 i 24/3 obręb 143 w Otwocku przy ul. Poniatowskiego. Dokładna lokalizacja na portalu: <http://otwock.e-mapa.net/>

Obecnie postępowanie jest na etapie screeningu – jest to etap obejmujący ocenę przez organ ochrony środowiska, czy dane przedsięwzięcie mogące znacząco oddziaływać na środowisko wymaga przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko, w tym – sporządzenia raportu o oddziaływaniu na środowisko.

Postępowanie prowadzi Wydział Ochrony Środowiska Urzędu Miasta Otwocka, bud. „C”, pok. 4, tel. 22 779 20 01, wew. 171.

Dom seniora zamiast ruin

Uprzejmie informujemy, że Prezydent Miasta Otwocka wydał decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach na realizację zadania pn. „Budowa Niepublicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej i Domu Seniora w Otwocku przy ul. Żurawiej 13” – na nieruchomości oznaczonej jako działki nr ew. 48/2, 48/3, 48/5 obręb 122 w Otwocku. Wydanie

decyzji poprzedzone było zasięgnięciem opinii Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska i Państwowego Powiatowego Inspektoratu Sanitarnego.

Decyzja jest pierwszym etapem realizacji nowoczesnej inwestycji, dzięki której zostanie zagospodarowany zdegradowany i zaniedbany teren po dawnym ośrodku wypoczynkowym.

Uwaga na barszcze kaukaskie

Barszcze kaukaskie (w łącznym rozumieniu barszcz Sosnowskiego i barszcz Mantegazziego) zalicza się do gatunków inwazyjnych niebezpiecznych dla zdrowia ludzi i zwierząt

W ramach działań związanych z edukacją, monitorowaniem i usuwaniem barszczy kaukaskich Wydział Ochrony Środowiska zachęca do zapoznania się z ulotkami informacyjnymi opracowanymi przez Mazowieckiego Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska w Warszawie, w których zawarto podstawowe informacje dotyczące barszczy, w tym szczegółowe wskazówki w zakresie rozpoznania barszczu Sosnowskiego, wytyczne w zakresie zwalczania, niebezpieczeństwa, jakie niesie kontakt z rośliną, a także zalecane środki ostrożności i sposoby udzielania pierwszej pomocy medycznej.

Dodatkowe informacje są dostępne pod adresem:

- www.barszcz.edu.pl/kaukaskie-barszcze-na-mazowszu/
- www.wios.warszawa.pl/pl/aktualnosci-i-komunikat/aktualnosci
- www.gis.gov.pl/o-nas/aktualnosci/186-uwaga-na-barszcz-sosnowskiego

Jeśli wiedzą Państwo o występowaniu barszczy kaukaskich na terenie Otwocka, prosimy o informacje na adres srodowisko@otwock.pl lub telefonicznie pod nr 22 779 20 01, w. 171.

Otwocka ciepłownia obniża ceny

Urząd Regulacji Energetyki zatwierdził Otwockiemu Zakładowi Energetyki Ciepłej sp. z o.o. nowe taryfy dla sprzedaży ciepła. Nowa cena, która zacznie obowiązywać od 1 czerwca, w zależności od rodzaju grupy taryfo-

wej, będzie niższa o około 17%. Obniżka cen jest spowodowana mniejszymi kosztami zakupu paliwa przez ciepłownię, niższymi kosztami własnymi i zastosowaniem w zakładzie mniej energochłonnych urządzeń.

Wiosenne porządki

Do końca maja potrwa akcja wiosennego sprzątania infrastruktury i terenów publicznych

W ramach realizacji zadań związanych z utrzymaniem czystości na terenie Otwocka zlecono firmie AG-Complex z Warszawy prace porządkowe. Do końca maja mają być zbierane śmieci z terenów publicznych, czyszczone tablice i słupy ogłoszeniowe oraz sprzątane przystanki autobusowe.

Równolegle rozpoczęto sadzenie kwiatów – w donicach, rabatach, przy miejscach pamięci narodowej, na skwerach i w Parku Miejskim. Zlecono także prace pielęgnacyjne krzewów oraz prace związane z pielęgnacją rabat obsadzonych tulipanami, trawami ozdobnymi i krzewami. Niebawem rozpocznie się także koszenie trawników. Prace w tym zakresie wykonuje na zlecenie Miasta Otwocka firma Remondis sp. z o.o.

Przypominamy, że prowadzona jest także pielęgnacja i wycinka drzew zagrażających bezpieczeństwu oraz suchych drzew w obrębach ulic i terenów gminnych.

Nadzór nad realizacją zadań prowadzi Wydział Gospodarki Komunalnej Urzędu Miasta Otwocka – tel. 22 788 20 22

31 lat strażakiem, teraz prezesem

Na co dzień walczą z pożarami, ratują ludzi i ich dobytek oraz likwidują skutki wypadków drogowych i klęsk żywiołowych. Wykonując swoje obowiązki, często ryzykują utratę zdrowia, a nawet życia. W dzisiejszych czasach Ochotnicza Straż Pożarna pełni bardzo istotną funkcję w Krajowym Systemie Ratowniczo-Gaśniczym. O pracy strażaka, charakterystyce OSP, działalności jednostki, sprzęcie oraz naborze pracowników opowiada Naczelnik OSP Wólka Mładzka Mariusz Smolak

Jak wygląda Pana dotychczasowa działalność w strukturach Państwowej Straży Pożarnej i Ochotniczej Straży Pożarnej?

Do Ochotniczej Straży Pożarnej należę od 1985 roku, czyli od 31 lat. Całe życie mieszkam w Otwocku, w Wólce Mładzkiej. Od najmłodszych lat interesowałem się tym zawodem. Jako młody chłopak przychodziłem i podglądałem, jak pracują starsi strażacy. Później postanowiłem wstąpić do jednostki. Z biegiem wieku stopniowo dopuszczano mnie do coraz odpowiedzialniejszych zadań, wreszcie mogłem uczestniczyć w akcjach ratowniczo-gaśniczych. W 1996 roku zostałem wybrany do zarządu, i tak działałem do tej pory, czyli już 20 lat.

Jakie obowiązki i zadania spoczywają na prezesie i wiceprezesie/naczelniku OSP?

Obowiązki prezesa, wiceprezesa i naczelnika określa dokładnie statut danej jednostki OSP. Do zadań prezesa należy głównie reprezentowanie jednostki na uroczystościach, odbywanie spotkań służbowych, uczestnictwo w zebraniach w Komendzie PSP, Urzędzie Miasta lub Starostwie Powiatowym. Wiceprezes, a zarazem naczelnik OSP, ma obowiązek dopilnowania, aby sprzęt był w ciągłej gotowości – w porozumieniu z konserwatorem, który jest w jednostce, dbamy, aby sprzęt miał aktualne przeglądy, żeby samochody były zawsze sprawne i zatankowane. Ponadto należy pilnować, aby badania i ubezpieczenia załogi były aktualne. Wspólnie z zastępcą naczelnika organizujemy ćwiczenia i szkolenia.

Najważniejsza w funkcjonowaniu jednostki jest współpraca pomiędzy członkami zarządu. Jeżeli na-

sza praca będzie się uzupełniała, to wszystko będzie chodziło jak w zegarku. Z kolei, jeśli każdy będzie interesował się tylko swoimi zadaniami, to z doświadczenia wiem, że coś się zawali.

Znaczenie OSP zdecydowanie ewoluowało w ostatnich latach – jaką rolę odgrywa OSP w ogólnopolskim systemie pożarnictwa?

Istnieje w Polsce system KSRG (Krajowy System Ratowniczo-Gaśniczy), na którym w dużym stopniu opiera się cała struktura bezpieczeństwa. Uważam, że rola Ochotniczej Straży Pożarnej jest bardzo ważna. Widać to na podstawie sprzętu, jaki posiadają jednostki OSP oraz jakie zadania są im powierzane. Gdyby jednostki OSP nie były potrzebne, to nikt by w nas nie inwestował.

Pragnę zaznaczyć, że brakuje ustawy, która jasno ureguje sprawy związane z pracą strażaków w OSP. Na przykład gdy druh usłyszy syrenę o 8 rano, to ma dylemat: iść do pracy, czy jechać na akcję, bo nie wie, jakie konsekwencje go czekają w związku z nieobecnością w pracy. Chodzi o to, żeby strażak ochotnik nie miał takiego dylematu. W razie potrzeby jest możliwość wystawienia zaświadczenia przez naczelnika OSP o wykonywaniu zadań w danym czasie, dokument jest potwierdzony przez Komendę Państwowej Straży Pożarnej, że akcja miała miejsce i że dana osoba brała w niej udział. Tylko wiadomo – instytucje państwowe mogą uhonorować takie zaświadczenie, ale w firmach prywatnych wszystko zależy od szefa.

Ile kadry liczy wasza jednostka?

Obecnie nasza jednostka liczy 54 osoby – 4 członków honoro-

wych, 38 członków czynnych i 12 MDP (Młodzieżowa Drużyna Pożarnicza – dzieci w wieku 12–18 lat). Członkowie MDP nie biorą udziału w akcjach. Przychodzą raz na dwa tygodnie do jednostki i mają zajęcia z druhną, która ma za zadanie pokazać, jak działa jednostka. Po roku z MDP decydują się zostać 2–3 osoby.

Nie narzekamy na braki kadrowe. W grupie jest kilka osób, które przeważnie pojawiają się „na każdą syrenę”. Wiadomo, przychodzi taki czas, że członkowie się żenią, przeprowadzają lub zmieniają pracę i nie mogą już często uczestniczyć w akcjach. Ale póki co jest dobrze i oby tak dalej.

W jaki sposób pozyskujecie nowych strażaków do swojej jednostki?

W ubiegłym roku informowaliśmy w szkołach, że przyjmujemy dzieci do MDP. W zasadzie nie mamy ścisłych terminów naboru. Drzwi naszej straży są otwarte dla każdego, kto chce nieść pomoc innym. Zapraszamy wszystkich chętnych do współpracy.

Jakim sprzętem gaśniczo-ratowniczym dysponujecie?

Mamy dwa samochody: Star 244, który ma już 31 lat i jest w nie najlepszym stanie. Oszczędzamy go, bierze udział w akcjach tylko wtedy, kiedy jest to niezbędne. Myślę, że przy intensywniejszej pracy zaraz by się rozsypał, nie jest to tylko moje zdanie. Drugi to 11-letni Star-Man. Został zakupiony przy współpracy ze Związkiem Ochotniczej Straży Pożarnej i Urzędem Miasta Otwocka. Samochód bardzo dobrze sprawuje się podczas akcji, nie jest awaryjny. Oprócz tego mamy jeszcze oczywiście niezbędny sprzęt

ratowniczo-gaśniczy, który jest w wyposażeniu każdej jednostki. W 2009 roku ukradziono nam sprzęt ratownictwa technicznego warty ok. 80 tys. zł. Do dziś nie został odnaleziony. Na szczęście dzięki Komendzie Powiatowej Straży Pożarnej w Otwocku i Urzędowi Miasta Otwocka już w następnym roku udało się zakupić nowy, taki sam sprzęt. Pragnę dodać, że od kilku lat staramy się o nowy samochód, który zastąpiłby wysłużonego już 31-letniego Stara 244. Składaliśmy w tym celu odpowiednie wnioski, ale nie mamy jeszcze żadnych odpowiedzi, cierpliwie czekamy.

Średnio ile interwencji w roku ma wasza jednostka?

W ubiegłym roku mieliśmy 285 wyjazdów. Jak na jednostkę OSP jest to dość duża liczba wyjazdów. Od kilku lat jesteśmy w czołówce powiatu w liczbie wykonywanych akcji – średnio zajmujemy 2–3 miejsce w skali powiatu. Te wyniki są osiągnięte dzięki osobom chętnym do działania w naszych strukturach – gdyby nie one, w statystykach nie byłoby tak wysoko.

Czy bliska odległość drogi krajowej nr 17 zwanej szosą Lubelską wpływa na liczbę waszych interwencji?

Wypadków na szosie Lubelskiej jest sporo. Oczywiście nie jest to główny cel naszych działań, ale też się tam one zdarzają. Jesteśmy wyposażeni w odpowiedni sprzęt do działania w takich akcjach, więc na pewno nie zrobimy nikomu krzywdy, zawsze pomożemy. Dodam, że w naszej jednostce jest 15 strażaków, którzy mają ukończone szkolenie z zakresu kwalifikowanej pierwszej pomocy, więc podejmowane przez nich działania ratownicze są prowadzone w sposób kompetentny.

Oprócz gaszenia pożarów, usuwania skutków wypadków drogowych i skutków katastrof przyrodniczych – co jeszcze należy do waszych obowiązków?

Działamy także na polecenie Urzę-

du Miasta Otwocka przy zabezpieczaniu imprez, takich jak: biegi, rajdy, marsze, festyny. Pewnie nie wszyscy wiedzą, że flagi, którymi obwieszone jest nasze miasto z okazji świąt narodowych, to wynik naszej ciężkiej nocnej roboty.

Czy sprzęt, którym dysponujecie, jest wystarczający do wykonywania codziennych obowiązków? Czego potrzebuje obecnie wasza jednostka?

Pomijając samochód, o którym wspominałem wcześniej, sprzęt jest na tyle dobry, że możemy spokojnie wykonywać swoje obowiązki. Znam jednostki naszego powiatu otwockiego i mogę powiedzieć, że nie odstawiamy od nich. Należy zaznaczyć, że sprzęt strażacki jest bardzo drogi i ciężko pozyskać na niego środki. W miarę możliwości go uzupełniamy.

Nasz roczny budżet to niespełna 100 tys. zł. Składa się na to budżet przekazywany przez Urząd Miasta Otwocka w wysokości ok. 80–90 tys. zł oraz ok. 9 tys. zł przekazywanych przez KSRG. Pieniądze otrzymywane od Miasta są przeznaczone na opłaty bieżące, takie jak paliwo, ubezpieczenia, przeglądy, konserwacje sprzętu, energia, woda czy olej do ogrzewania pomieszczeń w jednostce. Należy dodać, że z tego budżetu mamy płacone stawki za wyjazdy na akcje. Środki otrzymywane z KSRG rozdziela Komenda Powiatowa na jednostki OSP z Powiatu Otwockiego. Ta kwota może być przeznaczona tylko i wyłącznie na sprzęt ratowniczo-gaśniczy.

Można również pozyskać pieniądze ze Związku Ochotniczych Straży Pożarnych woj. mazowieckiego. W ubiegłym roku z tego funduszu pozyskaliśmy 5 tys. zł, które przeznaczaliśmy na remont boksów garażowych.

Jakie cele i zadania stawia Pan sobie i OSP na najbliższe lata?

Głównym celem jest to, żeby nie było gorzej niż jest. Od kilkunastu lat mamy wypracowa-

wany schemat pracy, który bardzo dobrze funkcjonuje. Chciałbym, aby udało się zachęcić młodzież do działania, ponieważ najważniejsi w tej pracy są ludzie, nie pieniądze. Nawet gdy będzie się mieć milion złotych rocznego budżetu, a nie będzie ludzi do pracy, to te pieniądze nie mają żadnej wartości. Czasem wystarczy niewielka suma i zaangażowanie ludzi oraz zarządu i jednostka będzie funkcjonowała pełną parą.

Dziękuję za rozmowę.

Rozmawiał Michał Retman z wiceprezesem (pełniącym obowiązki naczelnika) OSP Wólka Mładzka Mariuszem Smolakiem

Drogowe inwestycje

ul. Majowa

Od początku maja trwają prace polegające na wykonaniu dalszej części ciągu pieszo-rowerowego w ul. Majowej – od ul. Bagatela do ul. Otwockiej. Za wykonanie zadań zawartych w umowie będzie odpowiadała firma BRUK-BUD. Inwestycja powinna zostać zakończona na początku wakacji.

ul. Gałczyńskiego

Ku końcowi zbliżają się prace na ul. Gałczyńskiego. W ramach zadania inwestycyjnego zostanie wykonane pełne odwodnienie oraz utwardzenie drogi betonową kostką. Inwestycję realizuje firma TOMIRAF, która wg umowy ma oddać ulicę do użytku do 21 maja 2016 r.

ul. Giżycka

W trakcie realizacji jest budowa jezdni w ul. Giżyckiej na odcinku ul. Okrzei do działki 49/6 obr. 19. Inwestycja jest kontynuacją modernizacji drogi, która rozpoczęła się w ubiegłym roku. Podobnie jak w pierwszej części inwestycji droga zostanie wybudowana z kostki betonowej. Wykonawcą jest Przedsiębiorstwo Budowlane MELTOR sp.j. Jezdnia zostanie oddana do użytku w połowie czerwca br.

ul. Sołecka

Postępują prace mające na celu budowę jezdni w ul. Sołeckiej na odc. od ul. Tysiąclecia do ul. Okrzei. Umowa z wykonawcą została podpisana 15 kwietnia 2015 r. Wykonawcą inwestycji jest firma PHU Towemo Monika Szczygieł. Wynagrodzenie za wykonane prace opiewa na kwotę 273 tys. zł. Nawierzchnia drogi o szerokości 5 m oraz długości 515 m zostanie wykonana z betonowej kostki. Odwodnienie drogi będzie zapewnione poprzez pobocze chłonne po obu stronach drogi oraz wpust uliczny z osadnikiem i drenażem rozsączającym przy ul. Okrzei. Na ulicy zostaną wykonane także 3 progi zwalniające. Oddanie drogi do użytku planowane jest na ostatni tydzień maja br.

Konsultacje z mieszkańcami ulicy Narutowicza

Budowa II etapu ciągu pieszo-rowerowego wzdłuż ul. Narutowicza była tematem spotkania prezydenta z mieszkańcami

Miasto Otwock przygotowuje realizację kolejnego etapu budowy ciągu pieszo-rowerowego wzdłuż ul. Narutowicza. W tym roku Miasto planuje realizację odcinka od skrzyżowania ul. Narutowicza z ul. Górecką do skrzyżowania z ul. Stawową. Realizacja inwestycji wymaga jednak uregulowania stanu prawnego ulicy. Prezydent Zbigniew Szczepaniak oraz radni apelowali do wszystkich właścicieli 30 nieruchomości, przez które przebiega zaprojektowany II etap budowy ciągu pieszo-rowerowego o wyrażenie zgody na udostępnienie terenu do realizacji inwestycji. – Z jednej strony Jabłonna ma szansę na inwestycję, która będzie służyć wszystkim mieszkańcom, z drugiej strony, właściele nieruchomości mogą wreszcie uregulować stan prawny swoich parcel” – mówił na spotkaniu z mieszkańcami prezydent Zbigniew Szczepaniak. O znaczeniu inwestycji mówili także

obecni na spotkaniu wiceprezydent Piotr Stefański oraz radni Monika Kwiek i Przemysław Bogusz.

Rozwiązania techniczne planowanej inwestycji przedstawiła naczelnik Wydziału Inwestycji UM Anna Gut, a kwestie naliczanych podatków za tereny zajęte pod ciąg komunikacyjne – zastępca naczelnika Wydziału Podatków i Opłat Agnieszka Mądry.

Ustalono, że właścicielom nieruchomości, na których zaprojektowano ciąg pieszo-rowerowy przekazane zostanie pismo informujące o inwestycji wraz z wzorem oświadczenia o przekazaniu prawa do dysponowania nieruchomością na cele budowlane Prezydentowi Miasta Otwocka do realizacji ciągu pieszo-rowerowego. Wypełnione oświadczenie należy składać do Urzędu Miasta Otwocka, bud. B, pok. 36 do 30 maja 2016 r. Za dwa tygodnie planowane jest kolejne spotkanie z mieszkańcami Jabłonna. ■

Street workout

Już od połowy czerwca mieszkańcy będą mogli korzystać z urządzeń do ćwiczeń typu street workout

Realizacja inwestycji wybranej przez mieszkańców za pośrednictwem „Otwockiego Budżetu Obywatelskiego” rozpocznie się na początku czerwca br. W ramach inwestycji, która będzie kosztowała 30 tys. zł, w Parku Miejskim wykonany zostanie kompleks urządzeń służących do uprawiania ćwiczeń gimnastycznych na świeżym powietrzu. Na urządzenia będą się składały: drążki o różnej wysokości, poręcze, drabinki, ławki do ćwiczeń mięśni brzucha, lina do wspinaczki, koła gimnastyczne oraz poręcze do pompek. Celem realizacji inwestycji jest zachęcenie mieszkańców do aktywnego wypoczynku i rekreacji. ■

Projekt ronda

Andriollego – Pułaskiego

Informujemy, że wykonany został projekt budowlany ronda u zbiegu ulic: Andriollego, Pułaskiego i Partyzantów

Kolejne skrzyżowanie ulic w Otwocku zostanie przebudowane. Miasto Otwock wykonało projekt budowlany ronda u zbiegu ulic: Andriollego, Pułaskiego i Partyzantów. Projekt zakłada także odwodnienie terenu oraz budowę chodników. ■

Otwock

1916-2016

Przetruwać i walczyć.

Te dwa oczekiwania nabrały szczególnego znaczenia w lipcu 1944 roku.

Od strony Lublina zbliżała się Armia Czerwona, a Komenda Główna AK postawiła przed żołnierzami IV Rejonu liczne zadania. W szczególności przewidywały one: wyzwolenie Otwocka, zabezpieczenie mostu kolejowego na Świdrze, zamknięcie szosy lubelskiej i nadwiślańskiej, opanowanie wytypowanych obiektów w Aninie i Wawrze. Jednak, wskutek dynamicznych zmian na froncie, okazało się to niemożliwe. Rankiem 28 lipca Niemcy zaczęli wycofywać się z Otwocka. Kontrolę nad miastem przejął oddział Dywersji Bojowej dowodzony przez Zygmunta Migalskiego. Wkrótce do Otwocka wkroczyły jednostki Armii Czerwonej, które szybko dotarły aż do Międzyzlesia. W tych okolicznościach, 30 lipca, mieszkańcy Otwocka świętowali zakończenie okupacji niemieckiej. Następnego dnia, 1 sierpnia, w Otwocku – podobnie jak w sąsiednich miejscowościach – ujawniły się struktury AK. Tego dnia powołano też nowe władze miasta z burmistrzem Stanisławem Ilowieckim. Luty nad Warszawą przypominały o powstaniu, ale znajdujący się w rejonie Otwocka żołnierze AK nie mogli mu przyjść z pomocą. Wkrótce sami znaleźli się w śmiertelnym zagrożeniu. Funkcjonariusze NKWD i sowieckiego kontrwywiadu wojskowego Smiersz rozpoczęli bowiem aresztowania osób związanych z Polskim Państwem Podziemnym lub podejrzanych o przynależność do jego struktur. Na represje te byli narażeni nie tylko mieszkańcy miasta i okolic. Pod Otwockiem bowiem rozwiązana została 27 Dywizja Piechoty AK, maszerująca z Wołynia w stronę stolicy. Wielu żołnierzy tej jednostki – często rannych i chorych – znalazł schronienie i pomoc w otwockich rodzinach oraz w domu parafialnym. Faktyczną władzę w Otwock przejął sowiecki komendant...

Było to już inne miasto...

Niemcy dokonali bowiem zagłady otwockich Żydów. Od początku okupacji prześladowali ich oraz szyskano-
nowali. Zmuszali do prac porządko-

wych w koszarach i willach zajętych przez oficerów Wehrmachtu. Upokarzali bezbronnych, m.in. obcinając mężczyznom brody i zakłócając szabas. Rabowali sklepy i mieszkania. Spalili synagogi przy ul. Warszawskiej i Reymonta. W listopadzie 1939 r. rozstrzelali trzy osoby podejrzane o stawianie oporu. Wśród nich był Urke Nachalnik, autor opowiadań sensacyjno-kryminalnych, który po wielu latach przestępczego życia stał się popularnym literatem.

Ludność żydowska musiała podporządkować się zarządzeniom wydawanym przez generalnego gubernatora oraz niemieckiego starostę. Jedno z nich dotyczyło zebrania wysokiej kontrybucji. W grudniu 1939 r. powołana została w Otwocku Rada Żydowska (Judenrat). Miała ona odpowiadać za wykonywanie poleceń niemieckich; musiała m.in. dostarczać określoną liczbę robotników, a także zbierać kosztowności dla okupantów. Żydzi otwoccy zmuszani byli do pracy w instytucjach niemieckich. Byli też wysyłani do obozów pracy na Lubelszczyźnie (w Tyszowcach i Bełżcu).

Kolejne rozporządzenia niemieckie zabraniały Żydom korzystania ze środków komunikacji publicznej oraz nakładały obowiązek zgłoszenia posiadanych majątków. Żydzi starali się uchronić chociaż część dobytku, najczęściej oddając Polakom na przechowanie cenniejsze rzeczy i przekazując na ich nazwiska swoje interesy. Niekiedy okazywało się, że polscy sąsiedzi nadużywali tego zaufania, przywłaszczając sobie powierzone dobra.

Od października 1940 roku Niemcy zaczęli organizować w Otwocku getto. Los otwockich Żydów w czasie okupacji został utrwalony we wstrząsającej relacji, której autorem był Calek Perechodnik.

Zapisał on: „Getto rozpoczęło się dość niewinnie”.

Wyznaczone przez okupantów granice nie rozdzielały całkowicie nieruchomości żydowskich i aryjskich. W obrębie getta znalazło się ponad 200 domów należących do Polaków. Administrowanie tymi domami prze-

jął Judenrat. Natomiast po stronie „aryjskiej” pozostało niemal 400 budynków, które należały do Żydów. Końcowy termin przesiedleń ludności żydowskiej Niemcy ustalili na 1 grudnia 1940 roku. Getto początkowo nie było ogrodzone. Obejmowało dwie dzielnice: mieszkaniową i kuracyjną. Było drugim co do wielkości w dystrykcie warszawskim – w ciągu niespełna dwóch lat przebywało tu ok. 14 tys. osób. Żydowską dzielnicę mieszkaniową tworzyły dwa obszary: getto miasteczkowe i getto środkowe. Były one rozdzielone linią torów. Dalej na wschód znajdowała się żydowska dzielnica kuracyjna, w której m.in. znalazły się opiekuńcze zakłady prowadzone przez Centos oraz szpital Zofiówka i sanatorium Brijus. Placówki te funkcjonowały nadal mimo braku pieniędzy, leków i żywności.

Brijus pozostał jedynym w GG żydowskim zakładem leczniczym dla chorych na gruźlicę. Utrzymywał się m.in. dzięki subsydium otrzymywanym z Towarzystwa Ochrony Zdrowia Ludności Żydowskiej (TOZ). Natomiast warszawski Judenrat miał finansować Zofiówkę będącą jedynym w GG żydowskim szpitalem dla nerwowo i umysłowo chorych. Jednak zalegał z przekazywaniem oczekiwanych subwencji, a wielu pacjentów leczono bezpłatnie. Dodatkowe środki uzyskiwano dzięki utworzeniu na terenie szpitala domu wypoczynkowego oraz kawiarni dla zamożniejszych kuracjuszy.

Perechodnik był funkcjonariuszem policji żydowskiej (Getto-Polizei der Stadt Otwock). Formacja ta została utworzona przez Niemców. Liczyła kilkudziesięciu, a później stu funkcjonariuszy. Miała wykonywać polecenia Judenratu, m.in. dostarczać żądaną liczbę robotników do obozów pracy. Perechodnik wspominał o dokonywanych nadużyciach: „Cale szczególnie, że wybierała policja żydowska, no i wysłała najbiedniejszych”.

W styczniu 1941 roku Kreishauptmann nakazał zamknąć getto – ogrodzić je płotem drewnianym lub drucianym. Z dzielnic żydowskich mogły wychodzić tylko grupy robotników eskortowane przez policję, a także

osoby mające przepustkę wystawioną przez władze niemieckie. Kilka miesięcy później, po ujawnieniu przypadków zachorowań na tyfus plamisty, okupanci wprowadzili dodatkowe obostrzenia w żydowskiej dzielnicy mieszkaniowej. Unieważnili wszystkie przepustki. Konsekwentnie zmierzali do ściślejszego izolowania żydowskich dzielnic w Otwocku.

400 mężczyzn wywieziono do obozu pracy w Karczewie, a ok. 150 wysłano do budowy obozu zagłady w Treblince.

Perechodnik odnotował: „Nie ma dnia, żeby nie zastrzelono kilku Żydów za wyjście z getta”.

Jednak nieco dalej zapytał: „A za siedzenie w getcie co grozi?”. Żydzi otrzymywali głodowe przydziały produktów spożywczych. Aby zdobyć żywność, często wyprzedawali swoje rzeczy Polakom. Niektórzy zaś zarabiali, szmuglując mięso i inne produkty do warszawskiego getta. Tym ryzykownym handlem zajmowały się głównie dzieci i kobiety.

Judenrat oraz żydowskie instytucje i osoby prywatne organizowały pomoc społeczną – wydawanie posiłków i udzielanie wsparcia finansowego. Ale ze względu na wzrastającą liczbę osób pozbawionych środków do życia pomoc ta nie wystarczała. Wśród mieszkańców otwockiego getta pojawiły się przypadki śmierci głodowej. Z powodu niedożywienia, braku lekarstw i higieny szerzyły się choroby zakaźne, zwłaszcza tyfus plamisty, czerwotka, błonica. Judenrat przeprowadzał masowe dezynfekcje i dezynsekcje.

W budynku dawnego sanatorium Marpe, częściowo zniszczonym na początku wojny, utworzono szpital epidemiczny. Był on słabo wyposażony i urządzony w prowizorycznych warunkach, przyjmował chorych również z innych gett.

Mimo wprowadzanych restrykcji i stale pogarszających się warunków życia nie zamarło życie kulturalne i religijne otwockich Żydów. Trwało ono głównie w getcie kuracyjnym. Organizowano wieczory literackie, koncerty i przedstawienia, działał cheder dla chłopców, a mężczyźni spotykali

się wieczorami, by studiować Talmud. Zamożniejsze osoby zapraszały uboższych na seder – uroczysty posiłek podczas pierwszego wieczoru święta Pesach. W 1942 r. święto to przypadało na okres od 2 do 9 kwietnia. Otwockcy Żydzi, podobnie jak podczas każdego święta Pesach, powtarzali formułę: w przyszłym roku w Jerozolimie...

Jednak rankiem 19 sierpnia...

Niemcy, posługując się też oddziałami Ukraińców, otoczyli żydowskie dzielnice w Otwocku. Nakazali wszystkim ich mieszkańcom stawić się na placu przy stacji kolejowej. Wiele osób zabili, niekiedy bagnetami i saperkami. Na wyznaczonym placu stłoczono, trzymano w upale przez kilka godzin, a następnie załadowano do wagonów towarowych ok. 8 tysięcy ludzi. W akcji tej uczestniczyli również funkcjonariusze Getto-Polizei. Upchani w wagonach ludzie zostali wywiezieni do obozu zagłady w Treblince.

Część mieszkańców otwockiego getta zdołała się ukryć. Wywózki uniknęli żydowscy policjanci. Mieli oni uporządkować teren getta, zgromadzić dobra rabowane przez Niemców i pogrzebać ciała pomordowanych. W ciągu kolejnych tygodni Niemcy zastrzelili ponad 3 tys. ukrywających się Żydów. Większość ich zwłok pochowano w zbiorowych mogiłach. Po kilku miesiącach żydowscy policjanci zostali zamordowani przez Niemców. Tylko nieliczni uniknęli śmierci. Należał do nich Calek Perechodnik. Wprawdzie nie zdołał on dożyć zakończenia okupacji, ale spisał relację, będącą wyjątkowym świadectwem czasów zagłady. Rozpaczal nad swoimi najbliższymi, którzy padli ofiarą: „sadyzmu niemieckiego [...], podłości polskiej [...], ichórzostwa żydowskiego”.

Jedną z ofiar niemieckich zbrodni była Adela Tuwimowa, matka Juliana. Poeta we wstrząsającym wierszu napisał: „Zastrzelił ją faszysta, / Kiedy myślała o mnie. [...] Przestrzelił świat matczynej, / Dwie pieszczotliwe głoski, / Trupa z okna wyrzucił / Na święty bruk otwocki.

Natomiast Izaak Singer, wspomina-

jąc małe miasteczko Otwock, słynące z kryształowego powietrza, wyznawał: „Trudno sobie wyobrazić, że nie ma tam już Żydów. Pozostał tylko piasek, na którym budowaliśmy”.

Niektórzy dopuszczali się przywłaszczenia własności żydowskiej lub denuncjowali uciekinierów z getta. Jednak wiadomo też o wielu osobach pomagającym Żydom, co zagrożone było karą śmierci. Wymagało więc olbrzymiej odwagi.

Po wielu latach postawa ta została doceniona – tytuł Sprawiedliwych wśród Narodów Świata otrzymało ok. 50 osób związanych Otwockiem i Karczewem; bowiem losy Żydów w obu miejscowościach ściśle się ze sobą łączyły.

Wśród uhonorowanych znaleźli się przedstawiciele różnych grup i kategorii społecznych. Są wśród nich m.in. osoby ze stanu duchownego: siostra Ludwika Malkiewicz i siostra Gertruda Marciniak (obie ze Zgromadzenia Sióstr św. Elżbiety), ks. kanonik Ludwik Wolski, ks. Jan Raczkowski.

W dniu święta policji, 24 lipca 2005 r. w Teatrze Żydowskim w Warszawie odbyła się uroczystość nadania tytułu Sprawiedliwego wśród Narodów Świata Bronisławowi Marchlewiczowi. Dyrektor teatru Szymon Szurmiej powiedział wtedy: „Nie mieści się w stereotypie, aby Żydów ratował granatowy policjant”. Dodał jednak: „To się mieści w społeczeństwie”. Warto też pamiętać, że Irena Sendlerowa – Matka Dzieci Holokaustu – była córką Stanisława Krzyżanowskiego, otwockiego lekarza i społecznika.

W mieście zmieniających się funkcji

Na początku drugiej połowy 1944 roku Otwock miał tylko 9 tys. stałych mieszkańców. Część domów było pusta, zaś w sanatoriach i wielu pensjonatach funkcjonowały szpitale polowe. Wojna nadal trwała. Niemcy zza Wisły ostrzeliwali miasto, celując zwłaszcza w kierunku stacji kolejowej i kościoła. Radość z powodu zakończenia okupacji. Obawy wywołane odgórnie

narzucanymi decyzjami oraz represjami komunistycznego aparatu przemocy. Te dwa skrajne odczucia wyznaczały rzeczywistość, w której przyszło żyć mieszkańcom Otwocka.

Miasto odgrywało ważną rolę dla umacniającej się władzy komunistycznej w Polsce.

Decydowało o tym kilka czynników. Przede wszystkim bliskość Warszawy, która była zniszczona, oraz duża liczba budynków, głównie tzw. pożydowskich, mogących służyć jako miejsce przetrzymywania wrogów ustroju oraz jako siedziby instytucji resortowych. Usytuowanie wielu tych budynków na rozległych działkach, niekiedy zalesionych, ułatwiało wspomniany cel. Znaczna część Soplicowa została przekształcona w wydzieloną strefę, której strzegli żołnierze Korpusu Bezpieczeństwa Wewnętrznego. Dojazd do tej strefy był zamknięty szlabanem na ul. Poniatowskiego. Funkcjonowały tam: Komenda Wojewódzka MO, szkoła milicyjna, a także Warszawski Wojewódzki Urząd Bezpieczeństwa Publicznego. W rejonie tym mieszkał marszałek Sejmu Władysław Kowalski. Swoją siedzibę w Otwocku miało też NKWD. Trwały aresztowania żołnierzy IV Rejonu Armii Krajowej. Niektórzy z nich zginęli, inni zostali zesłani do sowieckich łagrów. Tylko nieliczni, jak Zygmunt Migdański, zdolali przedrzeć się na Zachód.

W tych warunkach należało organizować życie miasta.

Formalnie władzą samorządową była Miejska Rada Narodowa (MRN), w której najwięcej przedstawicieli miały PPS i PPR (od grudnia 1948 roku – PZPR). Powołana została Komisja Klimatyczna. Do najważniejszych wyzwań MRN należało uporządkowanie miasta, stworzenie warunków do funkcjonowania instytucji publicznych i zorganizowanie aprowizacji dla mieszkańców oraz placówek leczniczych i opiekuńczych. Od 1950 r. formalnym potwierdzeniem narzucanych wcześniej ograniczeń było ustawowe zlikwidowanie samorządu terytorialnego oraz

wprowadzenie jednolitej władzy państwowej. Przestała istnieć gmina miejska jako instytucja mająca osobowość prawną, a więc również budżet i majątek. Miejska Rada Narodowa stała się organem jednolitej władzy i administracji państwowej, zaś funkcję zarządu miasta przejęło Prezydium MRN. Jednak wszystkie istotne decyzje były podejmowane i kontrolowane przez Komitet Miejski PZPR. Duży wpływ na faktyczne sprawowanie władzy miały też nieformalne układy, częściowo niezależne od partyjnych instancji w mieście.

Do Otwocka napływało wiele osób. Początkowo byli to głównie uchodźcy z prawobrzeżnej Warszawy. Później zaczęli się też osiedlać przybysze z sąsiednich lub dalszych wiosek. Na ogół podejmowali oni pracę w Warszawie. Liczba stałych mieszkańców szybko wzrosła. W 1946 roku wynosiła ponad 12 tys., a w 1950 r. już ok. 18 tys. osób. Przejściowo w Otwocku mieszkano kilkuset Żydów (ocalałych z Zagłady lub przybyłych z ZSRR). Przy ul. Warszawskiej działał Komitet Żydowski.

Otweek stał się ważnym w skali całego kraju ośrodkiem leczenia gruźlicy. Gruźlica była najgroźniejszą chorobą zakaźną w powojennej Polsce. Minister zdrowia powołał Komitet do Walki z Epidemiami, który docenił atuty miasta: rozbudowaną bazę lokalową w budynkach sanatoriów i pensjonatów, tradycje leczenia gruźlicy, obecność wykwalifikowanej kadry medycznej, mającej kontakty z naukowym światem lekarskim w Warszawie. Odrębne placówki lecznicze tworzone były przez różnego typu stowarzyszenia i instytucje. Zaczęły działać też resortowe zakłady MSW (m.in. w byłym Policyjnym Domu Zdrowia) i MON (Szpital Wojskowy oraz Szpital Lotniczy, zlokalizowany początkowo przy ul. Prusa, a później w dawnym pensjonacie Gurewicza. W leczeniu gruźlicy stosowano głównie środki farmakologiczne (przeciwprątkowe) oraz wykonywano zabiegi operacyjne. Placówki medyczne i opiekuńcze

na terenie Otwocka były wspierane również dzięki charytatywnym inicjatywom z zagranicy. Największe znaczenie miały dwa przedsięwzięcia podjęte z myślą o chorych dzieciach. Dzięki pomocy Szwedzkiego Czerwonego Krzyża przy dawnym Zakładzie Letniskowym Olin wybudowane zostało Sanatorium Polsko-Szwedzkie, zaś przy ulicy Reymonta zaczęło działać prewentorium zwane Wioską Szwajcarską (utworzone przez fundację Don Suisse).

W latach 1950-1951 wszystkie cywilne placówki lecznicze zostały upaństwowione i poddane centralnemu zarządowi.

Odtąd tworzyły Państwowy zespół Sanatoriów Przeciwgruźliczych. Jako patronów otrzymały zasłużonych budowniczych socjalizmu. Największymi z tych placówek były: Sanatorium Przeciwgruźlicze im. F. Dzierżyńskiego (w budynku dawnego Sanatorium m.st. Warszawy oraz w pawilonach dawnego Sanatorium Brijus), Sanatorium Przeciwgruźlicze im. L. Waryńskiego (utworzone w wyniku połączenia trzech zakładów: Sanatorium Sejmikowego, Sanatorium dra Geislera oraz lecznicy dra Krukowskiego); Sanatorium Dziecięce im. J. Marchlewskiego (przejęte Sanatorium Polsko-Szwedzkie), Sanatorium Gruźlicy Kostno-Stawowej im. J. Krasickiego (w Wiosce Szwajcarskiej oraz kilku innych obiektach), Sanatorium im. H. Sawickiej (w Śródborowie). Te oraz inne placówki (m.in. Dziecięcy Ośrodek Sanatoryjno-Prewentoryjno w Świdrze) stały się znane w całej Polsce. Stwarzały możliwość powrotu do zdrowia i do aktywnego życia wielu pacjentom. Zaś nazwiska ich patronów zaczęły być powszechnie używane, bez negatywnych skojarzeń. W Klinice Torakochirurgicznej Dzierżyńskiego lekarze dokonywali operacji; w Marchlewskim tylko w 1955 r. przebywało ponad 1700 małych pacjentów; a w Hance Sawickiej, dzięki inicjatywie dra Aleksandra Naumana, prowadzona była dobrze zorganizowana rehabilitacja osób dotkniętych inwalidztwem oddechowym.

W powojennej dekadzie nastąpił wyraźny rozwój oświaty.

Po zakończeniu okupacji niemieckiej działacze TON w Otwocku powołali Komitet Szkolny, wzywając do organizowania placówek oświatowych. Apel ten spotkał się z szerokim poparciem nauczycieli i całej lokalnej społeczności. Niektóre budynki szkolne były zdewastowane (należało je wyremontować i rozbudować), inne okazały się niewystarczające w stosunku do potrzeb. Początkowo istniały trzy szkoły podstawowe (nr 1, nr 3, nr 4), a w 1948 r. utworzono kolejną – SP nr 2 – jako placówkę Towarzystwa Przyjaciół Dzieci (w budynku przy ul. Norwida). Trójka została przeniesiona do baraków przy ul. Konopnickiej. Ważnym zadaniem było walka z analfabetyzmem dorosłych. W ciągu dwudziestu lat ponad tysiąc osób ukończyło kursy dokształcające i Szkołę Podstawową dla Pracujących, która mieściła się w budynku czwórki. Nowy, dwupiętrowy budynek otrzymała natomiast szkoła w Świdrze (późniejsza piątka).

Jesienią 1944 roku kształcenie ponadpodstawowe prowadziły dwie placówki: Liceum Ogólnokształcące oraz Gimnazjum Kupieckie. Placówki te zostały przejęte przez miasto, a następnie upaństwowione. Dalsze ich losy potoczyły się różnie. Liceum Ogólnokształcące – zlokalizowane w gmachu Kasyna – funkcjonowało nadal, zaś Gimnazjum Kupieckie w 1951 r. zostało zlikwidowane. Natomiast utworzono Liceum Pedagogiczne, kształcące młodzież z różnych powiatów województwa warszawskiego.

Ottock stał się ważnym ośrodkiem dla placówek wychowawczych.

Utworzono wiele domów dziecka, które najczęściej mieściły się w opuszczonych willach lub pensjonatach. Przeznaczone były nie tylko dla polskich sierot. W drugiej połowie lat czterdziestych funkcjonowały m.in. dwa duże żydowskie domy dziecka – przy ul. Prusa (placówka nosiła imię Dawida Guzika) oraz przy ul. Cieszyńskiej. W latach pięćdziesiątych w otwockich domach dziecka (głównie w nowym

obiekcie przy ul. Komunardów) przebywało kilkaset dzieci z okupowanej wojny Korei. Zaczęły one uczyć się one w otwockich szkołach razem z polskimi rówieśnikami. W 1956 roku Dom Dziecka przy ul. Komunardów odwiedził Kim Ir Sen, przywódca Korei Północnej. Pobyt dzieci koreańskich został upamiętniony na specjalnej tablicy: „W tym domu żyliśmy radośnie w latach 1951–1959. Wiecznie będziemy pamiętać matczyną opiekę narodu polskiego”. Od września 1945 roku w Świdrze zaczęło działać stale Ognisko Towarzystwa Przyjaciół Ulicy, którym kierował wybitny pedagog Kazimierz Lisiecki „Dziadek”. W Śródborowie utworzony został ośrodek wychowawczy dla dzieci defektywnych (m.in. z upośledzeniem umysłowym i głuchotą). Odrębne placówki oświatowe zaczęły być organizowane w szpitalach i sanatoriach.

Kontynuowane były niektóre przedwojenne inicjatywy społeczne.

Grupa działaczy i zawodników reaktywowała Otwocki Klub Sportowy, skupiając się głównie na zorganizowaniu drużyny piłkarskiej. Prezesem klubu został dr Stanisław Oracz. Mecze początkowo rozgrywano na placu przy ul. Batorego, a później na terenie Zofiówki. OKS należał do Federacji Kolejjarz.

Reaktywowano działalność amatorskiego teatru. Placówka ta początkowo działała jako Teatr Znicz, a później jako Amatorski Teatr im. Stefana Jaracza. Ten wybitny aktor doczekał w Otwocku zakończenia niemieckiej okupacji. Zmarł 11 sierpnia 1945 roku. Przez wiele lat głównym animatorem teatru, który miał swoją siedzibę w budynku dawnego kina Oaza, był Stanisław Russek.

Ważną rolę w życiu otwockim zaczęła odgrywać Miejska Biblioteka Publiczna, powołana w 1946 r. Książki pochodziły na ogół ze zbiorów przedwojennych prywatnych czytelników oraz z darów, które przekazywali mieszkańcy miasta. Siedziba biblioteki była kilkakrotnie zmieniana.

Życie religijne mieszkańców miasta nadal organizowała parafia pw. św. Wincentego à Paulo.

Pod koniec lat czterdziestych na jej terenie znajdowały się 23 kaplice. W 1951 r. w Świdrze erygowano odrębną parafię – pw. św. Teresy od Dzieciątka Jezus. Działalność duszpasterską oraz charytatywną i opiekuńczą-wychowawczą prowadziło kilka zgromadzeń zakonnych, m.in. przeniesione w okresie niemieckiej okupacji Zgromadzenie Sióstr Orionistek oraz Zgromadzenie Sióstr św. Elżbiety, a także Zgromadzenie Sióstr Benedyktyn. Władze dążyły do ograniczenia życia religijnego. Świadczyło o tym zwłaszcza usuwanie zakonnic i kapłanów z otwockich sanatoriów, a także usuwanie nauki religii ze szkół.

Latem 1951 r. otwocką parafię wizytował abp Stefan Wyszyński. Chciał on również odwiedzić pacjentów leczonych w tutejszych sanatoriach. Jednak władze państwowe do tego nie dopuściły.

W 1952 r. znacznie powiększony został obszar miasta.

Do Otwocka przyłączono sąsiednie miejscowości: Świder, Zamłaz, część Rycie (z gminy Józefów), Świdry Wielkie (z gminy Karczew) oraz Teklin (z gminy Wiązowna). Od wielu lat miały one ścisłe więzi z Otwockiem. Również w 1952 r. utworzony został powiat miejsko-uzdrowski. Ta jednostka administracyjna obejmowała miasto Ottock i gminy: Celestynów, Halinów, Józefów Karczew, Ostrowiec, Sulejówek, Wesoła, Wiązowna. Nadzór nad wszystkimi miejscowościami powiatu sprawowała jedna władza terenowa, które nie dbała należycie o potrzeby miasta.

W ciągu kilkunastu lat po zakończeniu wojny Ottock coraz wyraźniej stał się ośrodkiem satelickim wobec Warszawy, gdzie znajdowało pracę wielu jego mieszkańców. Istniejące placówki lecznicze nie przynosiły bezpośrednich dochodów miastu. Władze dążyły do ograniczenia lub likwidacji prywatnego handlu i rzemiosła. Symboliczną wymowę miała śmierć Franciszka Adamkiewicza (w 1951 r.),

załamanego wskutek przymusowego zamknięcia cukrowni, którą prowadził kilkadziesiąt lat.

Układ architektoniczny miasta tworzyły obiekty powstałe przed wojną, były one jednak w coraz większym stopniu narażone na zniszczenie. Osoby zakwaterowane w dawnych willach zwykle nie dbały o ich stan techniczny. Natomiast znaczna część miasta położona po wschodniej stronie torów uznana została za strefę sanatoryjną, w której zakazano wznoszenia nowych domów.

Od 1956 r. w całej Polsce dokonały się zmiany świadczące o łagodzeniu systemu politycznego.

W Otwocku potwierdzeniem tych zmian była likwidacja strefy wydzielonej w rejonie Soplicowa. MRN zaczęła przejmować wille znajdujące się dotąd głównie gestii Ministerstwa Spraw Wewnętrznych. Obiekty te przeznaczono na potrzeby instytucji miejskich oraz na mieszkania. Władze, zarówno na szczeblu centralnym, jak i lokalnym, w większym stopniu zaczęły uwzględniać oczekiwania mieszkańców. Jednak liberalizacja systemu miała wyraźne granice.

W nowej sytuacji politycznej zaczął działać Hufiec ZHP, w którego instruktorzy nawiązywali do niepodległościowych tradycji polskiego harcerstwa. Pierwszym komendantem Hufca został harcistrz Tadeusz Idzikowski. Jednym z aktywnych instruktorów był Antoni Fedorowicz – późniejszy prezydent Otwocka.

Stworzone zostały dogodne warunki do rozwoju rzemiosła. Dotyczyło zarówno spraw organizacyjnych (demokratyzacji samorządu rzemieślniczego), jak i praktycznej działalności zakładów.

W 1958 r., na mocy dekretu ks. kardynała Stefana Wyszyńskiego, kaplica Sióstr Felicjanek na Kresach stała się filią parafii Otwock. Władze państwowe, wbrew oczekiwaniom mieszkańców Kresów, nie chciały zgodzić się na erygowanie tam odrębnej parafii. Staraly się ograniczyć życie religijne. W czerwcu 1960 r. zdecydowały o zamknięciu kaplicy w sanatorium im. Dzierżyń-

skiego. Wywołało to protesty niemal wszystkich pacjentów oraz części pracowników, które brutalnie stłumiono.

W 1958 r. dokonane zostały zmiany administracyjne mające istotny wpływ na dalsze losy miasta.

Do Otwocka przyłączono kolejne sąsiednie miejscowości: Jabłonnę, Świerk, Młądz, Wólkę Mlądzką. Obszar miasta wynosił już 46 km², rozciągał się między Wisłą a szosą lubelską; wydłużona północna granica przylegała do rzeki Świder. Szybko rosła liczba mieszkańców, których w 1960 r. było 36 tys.

Przyłączone miejscowości w dużym stopniu miały charakter rolniczy, natomiast wyjątkowe znaczenie zyskiwał Świerk, gdzie zaczął funkcjonować Instytut Badań Jądrowych (IBJ). Jego pierwszym dyrektorem był prof. Andrzej Soltan. W IBJ uruchomiono reaktor badawczy Ewa (zakupiony w ZSRR). Kilka lat później zaczęto budować drugi reaktor – Maria – już polskiej konstrukcji.

Również w 1958 r. Otwock został wydzielony z powiatu miejsko-uzdrowskiego jako odrębna jednostka gospodarczo-administracyjna o statusie powiatu miejskiego. Była to korzystna zmiana. Pozwoliła rozpocząć wielu inwestycji, niezbędnych ze względu na wcześniejszy marazm. Bardzo szybko opracowany został projekt architektoniczno-urbanistyczny dotyczący przebudowy centrum miasta.

Na obrzeża przeniesiono targowisko. Miejsce po nim przekształcono w główny plac miejski z pawilonami handlowymi. Zmiany dokonały się też w innych częściach miasta. Do połowy lat sześćdziesiątych wybudowane zostały nowoczesne obiekty, ważne nie tylko dla mieszkańców Otwocka: szpital powiatowy, urząd pocztowo-telekomunikacyjny, sąd powiatowy. O tempie zmian i skali potrzeb może świadczyć długość ulic o nawierzchni asfaltowej: w 1958 r. wynosiła ona 14 km, a w 1967 r. – ponad 34 km (na ogólną długość ulic 180 km). Wybudowano oczyszczalnię ścieków. Rozpoczęto gazyfikację miasta. Duże zasługi rozpoczęciu i realizacji wielu tych przedsięwzięć miał

Henryk Gniewkowski – przewodniczący Prezydium MRN.

Od 1958 r. zaczęła działać Otwocka Spółdzielnia Mieszkaniowa (OSM), a kilka lat później również Spółdzielnia Mieszkaniowa Pracowników Służby Zdrowia. W układzie architektonicznym miasta pojawiły się osiedla bloków, m.in. przy ulicach Kmicica, Warszawskiej, Sportowej, Poniatowskiego, Batorego. Jednak potrzeby dotyczące mieszkań nadal były ogromne. Modernizacja oznaczała również utratę obiektów, które od lat tworzyły aurę miasta. W 1963 r. zlikwidowano popularną ciuchcię – kolejkę wąskotorową kursującą między Otwockiem a Karaczewem. Na trasie tej uruchomiono połączenia autobusowe.

Otweek, z którym już się nie rozstaje...

Takie wyznanie zamieścił chorujący na gruźlicę Stanisław Grzesiuk. Biograficzna książka „Na marginesie życia”, opublikowana w 1964 r., miała kilka wydań i utrwaliła wizerunek sanatoryjnego miasta. Od 1956 r. otwockie sanatoria zyskały szerszy zakres samodzielności. W kolejnych latach ich struktura organizacyjna ulegała różnym przemianom. Niektóre placówki utraciły swoją odrębność, inne zostały połączone. Z Dziekanowa Leśnego do Świdra przeniesiono personel oraz pacjentki Sanatorium Przeciwgruźliczego dla Dziewcząt. Największą zmianą lokalową było wybudowanie w 1968 r. nowoczesnego gmachu dla Sanatorium Gruźlicy Kostno-Stawowej (przy ul. Konarskiego). W połowie lat sześćdziesiątych w Otwocku znajdowało się ponad 13% polskich sanatoriów leczących gruźlicę. Wśród pacjentów szczególną grupę stanowiły osoby przewlekle chore, które – wcześniej podleczone – ponownie trafiały do sanatorium. Wielu pacjentów, zwłaszcza pochodzących ze wsi i spieszących się do prac gospodarskich, lekceważyło wymogi kuracji. Odrębny problem stanowiły osoby z marginesu społecznego.

Otweek nadal tracił uzdrowski charakter. W 1964 r. zlikwidowano

Wydział Wykonawczy Komisji Klimatycznej, zaś wkrótce otwockie zakłady leczące gruźlicę oficjalnie zaczęło nazywać szpitalami. W 1975 r. Sanatorium Gruźlicy Kostno-Stawowej zostało nominowane na Państwowy Szpital Kliniczny nr 2 Centrum Medycznego Kształcenia Podyplomowego. Nominacja stanowiła wyraz uznania dla skutecznego leczenia operacyjnego oraz osiągnięć naukowych pracowników. W 1976 r. utworzono Specjalistyczny zespół Opieki Zdrowotnej Chorób Płuc i Gruźlicy, do którego należały: szpital nr 1 (im. F. Dzierżyńskiego), szpital nr 2 (im. I. Waryńskiego), a później też Szpital nr 3 (im. J. Marchlewskiego). W zakładach tych leczono nie tylko gruźlicę, lecz również inne schorzenia (m.in. kardiologiczne).

Miasto zachowało satelicki charakter wobec Warszawy.

Na początku lat sześćdziesiątych Otwock, spośród miast województwa warszawskiego, dostarczał stolicy najwięcej osób do pracy. Co piąty mieszkaniec Otwocka pracował w Warszawie. Powodowało to słaby rozwój placówek usługowych. Wielu otwockan w stolicy zaspakajało swoje potrzeby. Nie tylko materialno-bytowe, ale również kulturalne. W Otwocku jednak funkcjonowało kino Promyk, dysponujące dwoma salami, a na kolejne premiery zapraszał Amatorski Teatr Miejski im. Stefana Jaracza działający w strukturach Miejskiego Domu Kultury. Ważnymi działami zatrudnienia były: ochrona zdrowia, oświata i wychowanie. Mniejszą rolę odgrywał handel; sklepy prowadzone były głównie przez Miejski Handel Detaliczny oraz Powszechną Spółdzielnię Spożywców. Nowe możliwości zatrudnienia stwarzał IBJ. W mieście istniała też Spółdzielnia Pracy Przemysłu Skórzanego im. Stefana Okrzei; własny zakład miała Cepelia.

Prężnie rozwijał się Cech Rzemiosł Różnych. W 1959 r. rozpoczęto budowę Domu Rzemiosła. W akcie erekcyjnym odnotowano: 634 rzemieślników, ufnych w pomoc Boga,

Państwa Ludowego i własne siły, na pożytek własny i przyszłych pokoleń, założyło kamień węgielny pod Dom Rzemiosła... W wybudowanym obiekcie mieściło się nie tylko biuro Cechu, ale m.in. otwarto również Klub Hefajstos. Stał się on miejscem wielu imprez kulturalnych oraz oficjalnych uroczystości. W 1976 r. w Cechu zrzeszonych było prawie 1300 zakładów. Utworzono też dwie spółdzielnie rzemieślnicze. Spółdzielnia Otwock produkowała głównie artykuły użytku osobistego i domowego, natomiast spółdzielnia Mazowsze specjalizowała się w usługach remontowo-budowlanych. Przyłączenie Świdra i Świdrów Wielkich stwarzało szansę na to, aby Otwock stał się ośrodkiem niedzielnej rekreacji mieszkańców stolicy. Jednak nie udało się stworzyć nad Świdrem odpowiedniej infrastruktury. Wkrótce zaś bardziej atrakcyjnym miejscem wypoczynku dla warszawiaków okazał się Zalew Zegrzyński.

W ogromniej mierze udało się zaspokoić potrzeby edukacyjne.

W latach 60. edukację rozpoczynały dzieci z wyżu demograficznego. Do użytku oddano budynki szkół podstawowych – kolejno nr 9, nr 6, nr 3, nr 7, nr 2. Inwestycjom oświatowym sprzyjała polityka władz miejskich, a także zaangażowanie nauczycieli i rodziców. Duże zasługi miał ówczesny inspektor szkolny Antoni Obarski.

Stopniowo rozbudowano system oświaty na poziomie ponadpodstawowym. Przy Liceum Ogólnokształcącym (LO) utworzono wieczorówkę – LO dla Pracujących, natomiast zlikwidowano Liceum Pedagogiczne. Utworzone zostały średnie szkoły zawodowe: Liceum Medyczne (LM), Technikum Ekonomiczne (TE) oraz Technikum Nukleoniczne (TN), przygotowujące kadrę dla IBJ. Istniała też Zasadnicza Szkoła Zawodowa (ZSZ). Spośród tych placówek jedynie TN otrzymało nowoczesny budynek. LM zlokalizowano w gmachu dawnego Uzdrowiska A. Gurewicza, TE w barakach użytko-

wanych wcześniej przez trójkę, zaś ZSZ w byłej willi na terenie Soplicowa. Przy LM i TE rozbudowano kształcenie dorosłych na poziomie średnim i pomaturalnym. Natomiast przy TN i TE zaczęto tworzyć również klasy liceum zawodowego i zasadniczej szkoły zawodowej różnych specjalności i zawodów.

W latach siedemdziesiątych charakterystyczną tendencją było tworzenie zespołów szkół. Powstały wtedy: Zespół Szkół Ogólnokształcących (LO i LO dla Pracujących), Zespół Szkół (na bazie TN) oraz Zespół Szkół Ekonomicznych (na bazie TE), do którego później przyłączono klasy gastronomiczne ZSZ.

W szkołach ponadpodstawowych znaczna część uczniów pochodziła z różnych miejscowości, nawet spoza powiatu otwockiego, a w przypadku TN (które miało internat i... olbrzymią renomę), również z bardziej oddległych regionów kraju.

Opieką przedszkolną mogło być objętych niewielu maluchów. Dane z połowy lat sześćdziesiątych ukazują problem. Dziewięć przedszkoli miało ok. 600 miejsc. Natomiast w mieście było ponad 3300 dzieci w wieku przedszkolnym. Szeroką działalność opiekuńczą, profilaktyczną i resocjalizacyjną prowadziło Towarzystwo Przyjaciół Dzieci. Utworzona została Poradnia Wychowawczo-Zawodowa. Placówką wspomagającą doskonalenie nauczycieli była Biblioteka Pedagogiczna.

Wśród sanatoryjnych i szpitalnych placówek oświatowych duży rozgłos zyskała szkoła podstawowa w Marchlewskim, którą kierowała Halina Semenowicz. Zaczęła ona skutecznie stosować metodę francuskiego pedagoga Freineta, opartą na partnerstwie i zaufaniu między uczniem a nauczycielem. Była to innowacja na skalę ogólnokrajową.

Stanisław Zajęc

**III część tekstu do albumu
przygotowanego w ramach
100-lecia Miasta Otwocka
pt. „Otwock 1916-2016”**

Z seniorami o seniorach

Spotkanie z mieszkańcami osiedla Stadion w Otwocku w dniu 27 kwietnia br. rozpoczęło się o godz. 18.00 w klubie osiedlowym Perła od przedstawienia przez radnego Miasta Otwocka Marka Leśkiewicza – organizatora spotkania – zaproszonych gości: asp. sztab. Dariusza Dzieżdżica z Powiatowej Komendy Policji w Otwocku – kierownika dzielnicowych, sierż. sztab. Jacka Zduńczyka nowego dzielnicowego osiedla Stadion – tel. 600 997 479, dyrektora Zbigniewa Lasotę z Krajowego Instytutu Gospodarki Senioralnej, Katarzynę Bieniak, specjalistę ds. wdrożenia programów senioralnych Krajowego Instytutu Gospodarki Senioralnej. W spotkaniu uczestniczyli przedstawiciele Rady Miasta Otwocka (Dariusz Krzysztof Kosyła, Marcin Kraśniewski, Krzysztof Andrzej Kłósek).

Asp. sztab. Dariusz Dzieżdżic omówił zagrożenia związane z wyłudzeniem i oszustwami, które są dokonywane na osobach starszych. Następnie przedstawił nowego dzielnicowego sierż. sztab. Jacka Zduńczyka, który opowiedział o swojej dotychczasowej służbie w policji. Zbigniew Lasota – dyrektor Krajowego Instytutu Gospodarki Senioralnej przedstawił mieszkańcom osiedla Stadion Instytut, jego strukturę i zakres przedmiotu działania na obszarze Polski.

Następnie zabrała głos Katarzy-

na Bieniak, która przedstawiła w zarysie program autorstwa Instytutu – wzajemną pomoc seniora. Ten program ma na celu integrację społeczności senioralnej i pokazania, że seniorzy mogą sobie nawzajem pomagać.

Na koniec spotkania zabrał głos organizator spotkania Marek Leśkiewicz, radny Miasta Otwocka, który podkreślił, że od lipca 2015 r. Miasto Otwock jest Partnerem Krajowego Instytutu Gospodarki Senioralnej z inicjatywy radnych Miasta Otwocka Marka Leśkiewicza i Dariusza Krzysztofa Kosyły.

Instytut jest jedyną organizacją pozarządową działającą w zakresie polityki senioralnej w Europie Środkowo-Wschodniej czynnie uczestniczącej w obradach merytorycznych Komisji Parlamentu Europejskiego i Komisjach Sejmowy RP. Przypomniał, że KIGS po raz drugi zorganizował Międzynarodowych Kongres w Ministerstwie Gospodarki, na którym poruszano wszystkie zagadnienia związane ze społecznością senioralną. Panele dyskusyjne w kilku językach z przedstawicielami Niemiec, Wielkiej Brytanii, Francji, Austrii pokazywały systemowe rozwiązania polityki senioralnej w tych państwach. Dyrektor Zbigniew Lasota wspominał o inicjatywie powołania Rady Senioralnej w Otwocku, budowie domu senioralnego, dziękując radnym Miasta Otwocka Markowi Leśkiewiczowi i Dariuszowi Kosyle za zaangażowanie w rozwój Instytutu w Otwocku.

Radny Leśkiewicz zwrócił się z prośbą do przedstawicieli Instytutu o sprawdzenie, czy za pośrednictwem Krajowego Instytutu Gospodarki Senioralnej Miasto Otwock może pozyskać środki finansowe z UE na zniwelowanie barier architektonicznych dla seniorów w celu budowy wind w każdym bloku, w którym będzie to technicznie możliwe. Dyrektor Zbigniew Lasota zapewnił, że Instytut bardzo dokładnie sprawdzi i rozpozna tę sprawę, obiecując, że na kolejne spotkanie udzieli już odpowiedzi. Należy podziękować wszystkim radnym Miasta Otwocka za przyjęcie na Sesji Rady Miasta deklaracji programowej Krajowego Instytutu Gospodarki Senioralnej.

Przed wszystkim należy podziękować Prezydentowi Miasta Otwocka Zbigniewowi Szczepaniakowi za podpisanie porozumienia z Krajowym Instytutem Gospodarki Senioralnej, które otwiera szeroko drzwi na pozyskanie zewnętrznych środków finansowych na realizację zadań związanych z gospodarczą polityką senioralną. Mądrość i rozważa patrzenia w przyszłość i dbałość o mieszkańców Miasta Otwocka jest zasadniczym i fundamentalnym działaniem Prezydenta i Rady Miasta na rzecz osób starszych i wszystkich mieszkańców Otwocka. Radny Miasta Otwocka Marek Leśkiewicz dziękował wszystkim, którzy przyczynili się do podpisania porozumienia i przyjęcia deklaracji programowej Instytutu.

Spotkanie nie miałooby możliwości odbycia się, gdyby nie życzliwość Prezesa Spółdzielni Mieszkaniowej Józefa Smorąga i Alicji Azurewicz-Rek, którym dziękował Radny Leśkiewicz.

Wielkim brawami mieszkańcy osiedla Stadion podziękowali wszystkim policjantom, za strzeżenie bezpieczeństwa na osiedlu Stadion. Spotkanie zakończyło się o godz. 18.30, na kolejne zapraszamy 25 maja br. na godz. 18.00.

Prezydent Miasta Otwocka **Zbigniew Szczepaniak** oraz proboszcz parafii
św. Wincentego á Paulo ks. **Bogdan Sankowski** zapraszają na

IV OTWOCKI FESTIWAL PIEŚNI MARYJNYCH

22 maja 2016 r.
(niedziela) **godz. 19.00**

kościół św. Wincentego á Paulo
Otwock, ul. Kopernika 1

PIKNIK HISTORYCZNO - MILITARNY

ŻYWA LEKCJA HISTORII

INSCENIZACJA POTYCKI Z WRZEŚNIA 1939 R.

Otwock, ul. Warsztatowa

19.06.2016 r. godz. 11.00

W PROGRAMIE:

- dioramy
- bitwa godz. 15.00
- wystawa muzeum Orła Białego
- pokaz fechtunku ułanów
- dynamiczny pokaz czołgu
- wystawa pojazdów i sprzętu wojskowego
- szpital polowy
- inne atrakcje

Podczas imprezy odbędzie się
zbiórka charytatywna
na rzecz Karolinki Nowak
- 10 letniej niepełnosprawnej
mieszkankei Otwocka
pozostającej pod stałą opieką
FUNDACJI DZIECIOM
"ZDAŻYC Z POMOCĄ".
KRS 0000037904

PATRONAT MEDIALNY:

GAZETA Otwocka

linia

ORGANIZATOR:

Radiofakle
Stowarzyszenie
Kawalerów
m. m. W. Zasłobnego

PIROTECHNIKA:

PIROTECHNIKA

DZIAŁANIE WSPÓŁFINANSUJE MIASTO OTWOCK

otwocki dzień dziecka

Park Miejski * 04.06.2016 r. * start o godz.: 12:00

WSZYSTKIE OFEROWANE ATRAKCJE SĄ BEZPŁATNE

MOTOSERCE | MOTOCYKLIŚCI DZIECIOM

scena

13:00 KONCERT: SPENIAŁ Z KURBUSEM
13:45 LADY FAMA, SHOW: TRZYGOŁY KLANKI I ZABUSIA
15:30 KONCERT: MARYJNY
16:30 WYSTAWA: WYSTAWA NAJLEPSZYCH
WYSTAWY: WYSTAWA NAJLEPSZYCH
WYSTAWY: WYSTAWA NAJLEPSZYCH
WYSTAWY: WYSTAWA NAJLEPSZYCH

MOTOCYKLIŚCI DZIECIOM
otwock
oddaje krew

WYSTAWA: WYSTAWA NAJLEPSZYCH
WYSTAWY: WYSTAWA NAJLEPSZYCH
WYSTAWY: WYSTAWA NAJLEPSZYCH
WYSTAWY: WYSTAWA NAJLEPSZYCH

**miasteczko
bezpłatnych
atrakcji**

zestawienie: * park zrytual * sucha balony z pociągami
kolor: * karpas * trampolino * tor przeszkód
bezpłatne stoiska z watą cukrową

**miasteczko
bezpłatnych
warsztatów**

WYSTAWY: WYSTAWA NAJLEPSZYCH
WYSTAWY: WYSTAWA NAJLEPSZYCH
WYSTAWY: WYSTAWA NAJLEPSZYCH
WYSTAWY: WYSTAWA NAJLEPSZYCH

Partnerzy:

linia

Partnerzy:

tuba

Partnerzy:

linia

Partnerzy:

linia

Partnerzy:

linia